

COORDONATE OPERAȚIONALE ALE PRIMULUI RĂZBOI MONDIAL ÎN ORIENTUL MIJLOCIU

OPERATIONAL COORDINATES OF THE FIRST WORLD WAR IN THE MIDDLE EAST

*Dr. Dragoș ILINCA**

Rezumat: În contextul general al Primului Război Mondial, Orientul Mijlociu era o zonă cu relevanță specifică. Există diferite interpretări cu privire la caracterul distinctiv al evoluțiilor militare din Orientul Mijlociu în timpul războiului, argumentându-se că acest teatru de operații a fost integrat strategic în abordarea generală a Aliaților. Există anumite rațiuni în această idee, având în vedere rolul dominant al Regatului Unit care a modelat prioritățile operaționale. În afară de aceasta, în întreaga perioadă de război, Orientul Mijlociu a fost interconectat cu evoluțiile de pe alte teatre, în special în Franța și Caucaz. Acesta a fost inițial conceput pentru a servi ca zonă de înscenare pentru trupele care veneau din diferite părți ale Imperiului Britanic, precum și pentru ruta de tranzit economic între Europa și Asia. Din 1916, Orientul Mijlociu a fost abordat diferit de către aliați, care au încercat să forțeze Puterile Centrale să își extindă angajamentele în acest domeniu cu beneficii potențiale în ameliorarea presiunii pe fronturile europene. Mai mult, britanicii, Franța și prima parte a războiului, Imperiul Rus, au perceput războiul din Orientul Mijlociu ca un instrument de promovare a intereselor hegemonice pentru extinderea ariei lor de influență în diferite părți ale acestei zone. Pe lângă această abordare, extinderea războiului în Orientul Mijlociu a beneficiat de sprijinul exprimat de mari componente ale populației arabe. Din perspectiva lor, războiul a fost considerat o oportunitate de a scăpa de ocupația otomană și de a îndeplini aspirația națională de independență.

Dintr-o perspectivă mai operațională, războiul din Orientul Mijlociu a fost condus într-un mod distinct datorită condițiilor geografice și climatice particulare. În acest context, dimensiunea forțelor, metoda de angajare, precum și caracterul comun au fost ușor diferite de cele aplicate în Franța, de exemplu. Cu toate acestea, campaniile desfășurate în Orientul Mijlociu au făcut ca acest teatru de operații să fie cel mai dinamic, în timp ce anumite tactici inovatoare au fost aplicate în mod coordonat.

* coordonator programe cercetare Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară, dilinca@yahoo.com.

Cuvinte cheie: *Allenby, Imperiul Otoman, Revolta Arabă, Gemal Pașa, Orientul Mijlociu, Canalul Suez, Junii Turci, Primul Război Mondial*

Abstract: *In the overall context of the First World War Middle East was an area of specific relevance. There are different interpretations on the distinctiveness of the military evolutions in the Middle East during the war being argued that this theater of operations was strategically integrated in the general Allied approach. There is certain rationale in this idea given the dominant role of the United Kingdom which shaped the operational priorities. Besides that, during the entire period of war, Middle East was interlinked with the evolutions on other theaters, especially in France and Caucasus. It was initially designed to serve as staging area for troops coming from different parts of British Empire, as well as the economic transit route between Europe and Asia. Since 1916, Middle East was approached differently by the Allies which tried to force the Central Powers to extend their commitments in this area with potential benefits in relieving the pressure on European fronts. Furthermore, British, France and from the first part of the war, Russian Empire perceived the war in the Middle East as a tool to promote hegemonic interests for expanding their area of influence in different parts of this area. Besides this approach, expanding the war in the Middle East benefitted of the support expressed by large components of Arab population. From their perspective, the war was regarded as an opportunity to get rid of the Ottoman occupation and to fulfill national aspiration for independence.*

From a more operational perspective, the war in the Middle East was conducted in a distinct way due to the particular geographic and climatic conditions. In this context, the size of the forces, the method of employment as well as the joint character was slightly different of those applied in France, for instance. Nevertheless, the campaigns conducted in Middle East made this theater of operations as the most dynamic one, while certain innovative tactics were applied in a coordinated way.

Keywords: *Allenby, Ottoman Empire, Arab Revolt, Syria, Palestine, Djemal Pasha, Middle East, Suez Canal, Young Turks, Primul Război Mondial.*

Introducere

Indiferent de momentele istorice supuse analizei, evoluția Orientului Mijlociu a fost marcată din plin de conflicte și situații de criză ale căror efecte s-au regăsit în creionarea profilului politic și nu numai al acestei zone. Fie că vorbim de perioada antică, marcată de luptele pentru dominație între statele din zonă, expansiunea romană, continuând cu apariția și răspândirea Islamului, derularea Cruciadelor și instaurarea dominației